

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Sp/112/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1015201787
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Jurgošová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1015201787.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Beátou Jurgošovou v právnej veci navrhovateľa: Q. V., F. E. XX, XXX XX A., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Bratislava, Námestie slobody 12, 810 05 Bratislava 15, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn.: 9643/2015 - KaBa, ČRZ.: 61480/2015 zo dňa 02.10.2015, takto

rozhodol:

Súd rozhodnutie odporcu sp. zn.: 9643/2015 - KaBa, ČRZ.: 61480/2015 zo dňa 02.10.2015 potvrdzuje.

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím sp. zn.: 9643/2015 - KaBa, ČRZ.: 61480/2015 zo dňa 02.10.2015 odporca nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) v právnej veci o zaplatenie 147 287,- Eur s príslušenstvom vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 9C/46/2014. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ podal žalobu po uplynutí premlčacej lehoty, a teda nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, čím navrhovateľ nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote opravný prostriedok, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci odporcovi na ďalšie konanie. Mal za to, že na jeho žalovaný prípad sa vzťahuje desaťročná premlčacia lehota a odporca prekročiac svoju právomoc rozhodol o tejto otázke v jeho neprospech v rozpore so zákonom.

Odporca nepovažoval odvolanie navrhovateľa za dôvodné a žiadal, aby súd napadnuté rozhodnutie potvrdil, a to s poukazom na argumentáciu v ňom obsiahnutú.

Súd po zistení, že nie sú dané predpoklady pre postup podľa § 250p O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nebolo podané dôvodne.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z.z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihladne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Obč. zák.“) právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 106 ods. 1 Obč. zák. právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Podľa § 106 ods. 2 Obč. zák. najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Obč. zák. najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 110 ods. 1 Obč. zák. ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Podľa § 122 ods. 1 Obč. zák. lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok.

Podľa § 122 ods. 2 Obč. zák. koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína.

Podľa § 420 ods. 1 Obč. zák. každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 288 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) o opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovoľala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či si správny orgán zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda

či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

Navrhovateľ sa obrátil na odporcu v právnej veci ním označenej ako žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z obsahu administratívneho spisu súd zistil, že navrhovateľ sa žalobou zo dňa 14.04.2014 podanou na Okresnom súde Lučenec domáhal voči p. J. Š., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „žalovaný“) zaplata sumy vo výške 147 287,- Eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody tým, že žalovaný osobne pracoval a vytváral zisk z zapožičaného tlačiarenskeho stroja ADAST 525 na základe nájomnej zmluvy, pričom stroj používal bez platenia nájomného. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/7/98 zo dňa 10.09.1998, právoplatný dňa 25.05.1999, vykonateľný dňa 28.05.1999, bola spoločnosť LC PRINT, s.r.o., ktorého konateľom bol J. Š. uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 4 437 176,50 Sk (147 287,- Eur) do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Dňa 19.09.2014 bolo na Okresný súd v Lučenci doručené vyjadrenie k žalobe, v ktorom žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že navrhovateľ nie je aktívne vecne legitimovaný, nakoľko zmluvou o postúpení pohľadávky sa vlastníkom predmetnej pohľadávky na sumu 147 287,- Eur stala spol. AXIS, s.r.o. a z toho dôvodu vznáša námietku aktívnej vecnej legitimácie. Ďalej poukázal na závery trestného konania vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 2T/247/2008, na základe ktorých bol žalovaný v plnom rozsahu spod žaloby oslobodený. Ďalej žalovaný vzniesol námietku premlčania akýchkoľvek nárokov navrhovateľa na akúkoľvek náhradu škody vyplývajúcu z žalobného návrhu žalobcu. Súčasne poukázal na to, že nie je možné súdne konať pokiaľ sa v tej istej veci už konalo. Uviedol, že v danej veci sa konalo na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 8C/7/98 a následne na Krajskom súde v Banskej Bystrici. Na základe uvedeného považuje žalobu za bezdôvodnú a zavádzajúcu a žiada, aby ju súd v celom rozsahu zamietol. Vo vyjadrení zo dňa 30.07.2015 navrhovateľ uviedol, že podstatou sporu je vydanie nezákonného obohatenia, ďalej žiadal súd, aby na námietku premlčania neprihliadal, nakoľko by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. Zároveň tvrdil, že je aktívne vecne legitimovaný, pretože pohľadávku postúpila neoprávnená osoba.

Navrhovateľ bol so svojím nárokom na náhradu škody rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 2T/247/2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.04.2011 odkázaný na občianske súdne konanie a teda navrhovateľ mal možnosť si po skončení trestného konania uplatniť nárok v dvojročnej premlčacej lehote. Dôležitým momentom v danom prípade je deň, kedy sa navrhovateľ dozvedel o spôsobenej škode.

S poukazom na uvedené je zrejmé, že navrhovateľ sa dozvedel o spôsobenej škode, ako aj o tom kto za ňu zodpovedá dňa 25.05.1999 (deň právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8C/7/98 zo dňa 10.09.1998). Ak by sa v tomto prípade aplikovalo ustanovenie § 110 ods. 1 Obč. zák., lehota na podanie návrhu na začatie konania o náhradu škody by uplynula dňa 25.05.2009. Navrhovateľ sa obrátil na odporcu v právnej veci žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, v danom prípade by lehota v zmysle § 107 ods. 2 Obč. zák. uplynula najneskôr dňa 25.05.2009.

V prípade, ak by sa za deň kedy sa žiadateľ dozvedel o spôsobenej škode a o tom, kto ju spôsobil považoval deň 14.04.2011, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 2T/247/2008, v ktorom bol navrhovateľ so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie, lehota na podanie žaloby by uplynula dňa 14.04.2013.

Navrhovateľ podal žalobu na zaplata sumy 147 287,-Eur až dňa 14.04.2014 po uplynutí premlčacej lehoty a vzhľadom na to, že žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu podal námietku premlčania, v danom prípade nastal jeden z príkladne vymedzených dôvodov zrejmej bezúspešnosti podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z.z., v ktorom sa uvádza, že pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či sa právo nepremlčalo.

Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to kratšia subjektívna a dlhšia objektívna. Ich začiatok je upravený odlišne. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Napríklad ak odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynie čas uvedený v ustanovení § 106 ods. 1 a škodca v súdnom konaní vzniesol námietku premlčania, právo sa premlčalo, aj keď ide o škodu spôsobenú úmyselne.

Neprichádza tu už do úvahy objektívna desaťročná premlčacia doba podľa ustanovenia § 106 ods. 2. Podobne je to aj v prípade, ak by ešte boli dané podmienky na plynutie subjektívnej premlčacej doby, ale už by uplynula objektívna premlčacia doba. Subjektívna premlčacia doba totiž môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže presiahnuť.

Právo na náhradu škody podľa § 106 ods. 2 Obč. zák. sa premlčí najneskôr za tri roky, ak ide o škodu spôsobenú z nebanlivosti alebo o škodu, za ktorú sa zodpovedá objektívne, a za desať rokov, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne. V týchto prípadoch objektívna premlčacia doba začína plynúť od udalosti, z ktorej škoda vznikla, t.j. od škodnej udalosti.

Vzhľadom na uvedené, odporca správne ustálil, že v prípade navrhovateľa ide o zrejmu bezúspešnosť sporu a pokiaľ by poskytol právnu pomoc navrhovateľovi, postupoval by pri hospodárení s finančnými prostriedkami štátu v rozpore s rozpočtovými pravidlami, v zmysle ktorých musí prihliadať na hospodárnosť a účelnosť. Súd sa so závermi odporcu v celom rozsahu stotožňuje a z uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie správneho orgánu potvrdil ako vecne správne podľa § 250q ods. 2 O.s.p.

O náhrade trov konania rozhodol súd § 250k ods. 1 O.s.p. v súlade s § 250l ods. 2 O.s.p. a vo veci neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, odporcovi v správnom súdnom práve na náhradu trov konania zásadne neprináleží.

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Najvyšší súd Slovenskej republiky prostredníctvom Krajského súdu v Bratislave, písomne, vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 205 ods. 1 O.s.p).